

Autoriteit Nucleaire Veiligheid en
Stralingsbescherming

Handreiking Gebruik Internationale Guides bij Oordeelsvorming

1 Inleiding

Voor u ligt de Handreiking Gebruik Internationale Guides bij Oordeelsvorming (GIGO). Met deze handreiking scheidt de ANVS meer duidelijkheid voor vergunninghouders en initiatiefnemers over hoe de ANVS met IAEA Safety Guides (GSGs en SSGs) en de WENRA Safety Reference Levels (SRLs) omgaat bij oordeelsvorming in het kader van vergunningverlening en toezicht en handhaving. De betreffende documenten van het IAEA en de WENRA zijn publiekelijk beschikbaar op de respectievelijke websites¹.

Handreikingen zijn informatieve documenten, die de ANVS ten behoeve van vergunninghouders publiceert en waarin staat beschreven hoe de ANVS tegen een bepaald onderwerp aankijkt. De vergunninghouder kan de handreiking vervolgens als uitgangspunt nemen bij het opstellen van zijn documenten en bij zijn handelen. Handreikingen zijn niet aan een vergunning of de wet verbonden en hebben geen verplichtend karakter.

2 Implementatie IAEA Safety Standards

De IAEA Safety Standards onderscheiden zich in Safety Fundamentals, Requirements en Guides. Safety Fundamentals bevatten het fundamentele veiligheidsdoel en tien basisprincipes en worden door een hoog abstractieniveau gekenmerkt. Het Nederlandse stelsel van wet- en regelgeving en beleid incorporeert in algemene zin de IAEA fundamentele veiligheidsprincipes.

De Requirements omvatten doel- en middelvoorschriften om nucleaire veiligheid te borgen. Sommige Requirements komen overeen met algemeen verbindende voorschriften in wet- en regelgeving. Relevante Requirements die betrekking hebben op de *bedrijfsvoering* van nucleaire installaties worden verbonden als voorschriften aan vergunningen van in bedrijf zijnde nucleaire installaties. Requirements met betrekking tot het *design* van nucleaire installaties worden opgenomen in de Handreiking VOBK (versie 2025).

Safety Guides geven aanbevelingen en suggesties over hoe aan de Requirements kan worden voldaan. De Guides worden niet in voorschriften opgenomen. Deze bevatten namelijk geen vereisten om de veiligheid te borgen, maar aanbevelingen en suggesties over hoe de Requirements ingevuld kunnen worden. Daarom worden Guides niet in het Nederlandse kader opgenomen als juridisch bindende regels.

3 Toepassing IAEA Safety Guides

Zowel bij vergunningverlening als bij toezicht en handhaving is er sprake van oordeelsvorming of er aan een bindende norm (zoals een wettelijke eis of een vergunningsvoorschrift) wordt voldaan, of er voldaan wordt aan normen opgenomen in de Handreiking VOBK. Om te bepalen of aan een norm wordt voldaan, kan de ANVS IAEA-Guides gebruiken als referentiekader. Voldoen aan deze Guides betekent dat in beginsel aan de norm wordt voldaan. Hierbij gebruikt de ANVS de meest recente versies van de IAEA-Guides. De Guides vormen echter niet de enige, noch de verplichte manier van voldoen aan de norm.

¹ IAEA Safety Standard Series <https://www.iaea.org/resources/safety-standards>

In de praktijk kan het zijn dat de vergunninghouder/aanvrager de norm invult op een manier die niet overeenkomt met de Guides. Dit kan ook het geval zijn wanneer de vergunninghouder/aanvrager de norm invult in overeenstemming met een eerdere versie van de IAEA-Guides. Dan is het aan de ANVS om te beoordelen of ook op die wijze aan de bovenliggende norm wordt voldaan. Indien dit het geval is, is de situatie dus acceptabel. Indien dit niet het geval is, dan is er sprake van een afwijking van de bovenliggende norm. In de oordeelsvorming kunnen dus zeker de Guides worden gebruikt, maar altijd met de bovenliggende norm als afwegingscriterium.

Hierdoor zijn overigens alleen (onderdelen van) Guides relevant die invulling geven aan:

- a) Requirements die via de vergunning verplicht zijn voor de vergunninghouder;
- b) Requirements die zijn opgenomen in de Handreiking VOBK;
- c) Equivalente eisen uit wet- en regelgeving;

De onderdelen van de GSGs, en SSGs die betrekking hebben op verplichtingen aan het bevoegd gezag of de overheid in zijn algemeenheid, vallen dus buiten de reikwijdte van deze handreiking.

4 WENRA Safety Reference Levels

De WENRA stelt Safety Reference Levels vast om de harmonisatie van de benadering van nucleaire veiligheid in de staten van de WENRA-leden te vergroten. De relevante SRLs zijn de:

- 1) WENRA Safety Reference Levels for Existing Reactors Revision 2020²;
- 2) WENRA Safety Reference Levels for Existing Research Reactors Revision 2020³; en
- 3) Waste and Spent Fuel Storage Safety Reference Levels Revision 2024⁴.

In tegenstelling tot de IAEA Safety Standards, omvatten de SRLs niet alle aspecten van nucleaire veiligheid. Het doel van de SRLs is niet om een dekkend veiligheidssysteem te creëren, maar om daar waar het vermoeden bestaat dat er veel divergentie bestaat bij de interpretatie van IAEA-regels, de regelgeving tussen landen zo veel mogelijk te harmoniseren. Dit betekent dat de SRLs voortbouwen op de IAEA Requirements.

Zoals hierboven beschreven worden de IAEA Requirements door de ANVS als uitgangspunt genomen voor het VOBK en gebruikt om vergunningsvoorschriften op te stellen. In deze processen kan de ANVS beoordelen of er SRLs zijn die de IAEA Requirements op een relevante manier aanvullen. Deze SRLs kunnen dan respectievelijk in de Handreiking VOBK of de vergunningsvoorschriften worden opgenomen.

2 https://www.wenra.eu/sites/default/files/publications/wenra_safety_reference_level_for_existing_reactors_2020.pdf

3 https://www.wenra.eu/sites/default/files/publications/wenra_safety_reference_levels_for_research_reactors__final__november_2020.pdf

4 https://www.wenra.eu/sites/default/files/publications/WENRA_WGWD_StorageReport_v2_3_January2024.pdf

Deze handreiking is een uitgave van de

Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming
ANVS

Koningskade 4 | 2596 AA Den Haag
Postbus 16001 | 2500 BA Den Haag

www.anvs.nl

juni 2025